

«Ελλειπτικός, αποφθεγματικός στίχος»

του Γιώργου Βέη στην Εφημερίδα «Καθημερινή», Τρίτη 7 Νοεμβρίου 2006 για την «Κίτρινη Σκόνη» του Τηλέμαχου Χυτήρη, Εκδόσεις «Κέδρος», 2006.

Αποφθεγματικός ως κατά το πλείστον, εμφανώς κεντρομόλος, συνειδητά ελλειπτικός, αλλά όχι δυσνόητος ή θανάσιμα κρυπτικός, ο στίχος παραπέμπει εσκεμμένως στην ασφαλή τέχνη των επιγραμματοποιών. Πρόκειται για της έβδομη κατά σειρά ποιητική συλλογή του πάλαι ποτέ σπουδαστή γεωπονίας στην Ιταλία, Τηλέμαχου Χυτήρη. Συντεταγμένος σχεδόν μαθηματικά και τιμώντας τις αισθητικές αρχές, τις οποίες έχει ο ίδιος θεσπίσει, ο δημιουργικός λόγος συνεχίζει να υποστηρίζει διεξοδικά μian αυστηρή πολιτική λεκτικών αφαιρέσεων, διευρύνοντας ταυτοχρόνως ποικίλες ζωτικές σημασίες και σημαδιακά ένδον τοπία. Χωρίς να ευτελίζει ή να παραποιεί το κεντρικό μήνυμά της, η τελική απόσταξη της γραφής κομίζει κάθε φορά λυσιτελή μορφώματα ύφους. Εστω δείγμα: «Μονοπάτι / Αυτό το λίγο των σκέψεων / Από εδώ πέρασαν τα χρόνια / Διαβάτες ενυπνιόντες» (βλ. σελ. 38). Αν έχουν μάλιστα δίκιο οι παλαιότεροι, οι οποίοι φρονούσαν, όπως για παράδειγμα ο Ντιντερό, ότι οι λέξεις δεν είναι τα πράγματα καθαυτά, αλλά αστραπές και λάμπεις, στο φως των οποίων μας παρέχεται η δυνατότητα να τα διακρίνουμε, τότε η συλλογή αυτή αποτελεί κατά βάθος μια περιεκτική, εμπεριστατωμένη πάντως σπουδή φωτοσκιάσεων και συνδηλώσεων.

Το φυτολογικό-γεωφυσικό γνωσιολογικό υπόβαθρο της «Κίτρινης σκόνης» είναι βεβαίως εμφανές. *Caritas sapientis*: το μορφωτικό αντικείμενο στέργει την ποίηση, αν εκείνη το θελήσει. Εξ ου και οι πολλαπλές αναφορές στον κώδικα των δυναμικών σημάνσεων και περιβαλλοντολογικών δείξεων. Συχνά δηλαδή, διακρίνεται μια λέξη, η οποία αναφέρεται ευθέως είτε στην επιμέρους οικολογική ταυτότητα

και στις συναφείς ευφραδείς παραμέτρους της, είτε στην ιδιαιτερότητα της δείνα εποχής του χρόνου και στις χαρακτηριστικές στιγμές της συμβολιστικής ανθοφορίας (βλ. σ.σ. 15 και 42) ή και της υπερβατικής καρποφορίας (βλ. σελ. 33).

Όπως το περιώνυμο κίγκο του γιαπωνέζικου χαϊκού, με το οποίο συγγενεύουν ειδολογικά σε έναν βαθμό οι ποιητικές αυτές προτάσεις (πρβλ. φερ' ειπείν το κατ' εξοχήν ενδεικτικό τρίστιχο: «Άνοιξη πεταλούδα / Μια κίτρινη σκόνη / Στα δάκτυλά μου», βλ. σελ. 55), συνιστά κατ' ουσίαν μια σαφέστατη μνεία στα ποικίλα εμβλήματα του φυσικού περιβάλλοντος, έτσι και τα φωνήματα – μίσχοι της συλλογής υπονοούν ή άλλοτε επικαλούνται τη μεγάλη αιθαλή ύπαρξη, την ασίγαστη μητέρα Χλωρίδα.

Παραθέτω επιπλέον τα εξής δηλωτικά των προθέσεων και των εμπεδώσεων του συγκεκριμένου διαβήματος: «Πάει πολύς καιρός / Η ώχρα κάλυψε τα σπίτια / Υδάτινος αέρας / Μας κόλλησε αιώνες σκόνης / Ρήμαξαν και αυτοί οι καλαμιώνες / Που ήξεραν να λυγίζουν» ή «Με αθόρυβες κινήσεις / Η πάχνη / Σχεδιάζει κρύσταλλα λουλουδιών / Πάνω στις αμυχές μου ζω / Μια ασάλευτη ζωή / Χουχουλίζοντάς την» ή «Σαν τη βροχή / Σαν τον καπνό / Στον πολύχρωμο κήπο μου / Μιλά το διάφανο νερό / Είναι οι άφαντοι / Το νόημα του Κόσμου» και «Γεύση μακρινού χρόνου / Οι κορυφές των κυπαρισσιών / Αγγίζουν την απουσία / Ένας σκονισμένος ήλιος / Σκεπάζει το τοπίο / Η απόσταση βουλιάζει» (βλ. σ.σ. 17, 18, 26 και 40).

Κατά τα άλλα, ο Τηλέμαχος Χυτήρης διεκδικεί την απόλυτη διαχείριση της ευρύτερης πολιτισμικής ή στενά εννοούμενης ατομικής του μνήμης, επινοημένης και μη, με την εύστοχη χρήση εκείνης της εκφραστικής στρατηγικής, η οποία αναδεικνύει κατά κανόνα ακαριαίως το κρίσιμο έσω των σημαινομένων.

Περισσότερο ακουστικός τώρα, παρά «οπτικός», όπως συνέβαινε στο παρελθόν, μας δείχνει ότι γνωρίζει, έπειτα από εικοσιπενταετή άσκηση, πώς να ανασυγκροτεί, μέσα από τα δόκιμα λεκτικά συντάγματα, ακέραιες τις ουσίες των ινδαλμάτων του και πώς να υπομνηματίζει συστηματικά, αλλά με το ικανό και αναγκαίο υποκειμενικό τακτ, τις κυριότερες εμμονές του.

Πηγή: http://hitiris.eu/downloads/stories/TH_archive0146_stories1379337384.pdf

Δημιουργία αρχείου: 16-09-2013 16:16
